



**De Gröna i Svenska kyrkan** är en fristående nomineringsgrupp inom Svenska kyrkan.

## Inledning

Vår vision är att Svenska kyrkan ska vara en kyrka som på kristen grund är en aktiv part i arbetet för att skapa det långsiktigt hållbara samhället. Svenska kyrkan måste ställa om och göra mycket annorlunda på många områden. Vi vill arbeta med det ekoteologiska förhållningssättet i ord och handling för att påverka de olika organen på alla nivåer i Svenska kyrkan. Kyrkan måste utveckla det ekoteologiska förhållningssättet även i gudstjänstfirandet.

Vårt program bygger på de ekoteologiska grunderna och tre solidariteter som är heltäckande och spänner över hela Svenska kyrkans verksamhet. Dessa tre solidariteter är: Solidaritet med världens alla människor, solidaritet med skapelsen och solidaritet med kommande generationer.

## Solidaritet med världens alla människor

I Svenska kyrkans uppdrag att vara en inkluderande kyrka, vill vi att det ska råda tydlighet kring att alla människor ska bemötas likvärdigt utan någon diskriminering. Arbetet mot diskriminering, främlingsfientlighet och rasism ska vara väl synligt. Ekumeniken ska stärkas inom kyrkan.

Svenska kyrkan har ett ansvar att arbeta målmedvetet och starkt för dessa jämställdhetsfrågor i Sverige och utomlands i de organisationer där man har representation. Den ekoteologiska profilen ska vara tydlig i samarbetet med andra kyrkor och samfund både globalt och i Sverige.

Den kristna tron har en självklar plats i samhällsdebatten när det gäller rättvis- och jämlikhetsfrågor och internationellt engagemang. Där vill vi att kyrkan ska ta ytterligare steg fram.

## Inkludering – en självavårdande kyrka

Vi ställer oss bakom Svenska kyrkans programförklaring att "Svenska kyrkan ska vara en inkluderande kyrka, där hbtqi-personer ska känna sig trygga och välkomna. Vi arbetar aktivt mot diskriminering och för inkludering."

Församlingarnas arbete ska hbtqi-certifieras. Svensk lag är tydlig; samkönade par ska välkomnas till att vigas i Svenska kyrkan och samkönades barn ska välkomnas att döpas och respekteras fullt ut. Inom lärandeområdet, barn- och ungdomsarbetet och diakonin ska kompetensutveckling kring inkludering och självavårdsfrågor prioriteras. Utbildning i frågor som diskriminering och rasism samt inom hbtqi-området är grundläggande för ett likvärdigt bemötande hos församlingarnas anställda.

Speciellt viktigt i ett samhälle där psykisk ohälsa ökar, särskilt bland unga och där ofrivillig ensamhet växer, är kyrkans uppdrag att möta upp i självavård och diakoni.

## Solidaritet med skapelsen

I den kristna tron finns tydliga kopplingar till förvaltarskap och ett solidariskt förhållningssätt till hela skapelsen. "Vi är inte skapelsens herrar – vi är dess tjänare".

## Kyrkan är en stor jord- och skogsägare

Skogen är läkande och viktig för människans hälsa, den erbjuder bland annat rekreation och avkoppling, svamp- och bärplockning samt en andlig känsla av att vara mitt i skapelsen.

Kyrkan är en av Sveriges största skogsägare och måste värna skogen med varsam hand. Vi måste bevara de skogar och våtmarker som ännu är intakta och opåverkade för att ha en chans att klara av klimatkrisen. Skogens potential att fånga in koldioxid till marken är enorm och här har kyrkan en stor



möjlighet att bidra. Gammelskogar och naturskogar måste bevaras. Trakthyggesbruket som innebär stora kalhyggen och markberedning ska inte tillämpas. Vi förordar blandskogar och hyggesfria metoder.

Förvaltningen av skogen är av mycket stor betydelse för rennäringen, samråd ska ske med samerna i skogsfrågor.

Kyrkan har ett ansvar för att den jordbruksmark som ägs av Svenska kyrkan används på ett hållbart sätt och att det som produceras där kan leva upp till vad som är ekologiskt hållbart. Kyrkan kan ge förutsättningar för en bättre matproduktion genom att arbeta för hållbart kretsloppsjordbruk på den mark kyrkan äger. Betesdjur är viktiga för bevarandet av jordbrukslandskapets biologiska mångfald. Vi vill verka för naturliga kretslopp, etiskt godtagbar djurhållning istället för handelsgödsel och kemiska bekämpningsmedel.

I ett globalt perspektiv är det nödvändigt med en större andel av vegetarisk kost, där matproduktionen utgår från lokala förutsättningar och behov. Balansen mellan odling och djur i landskapet är viktigt för hållbart producerade livsmedel. Ska vi kunna mätta jordens befolkning behövs ett samlat grepp för att minska matsvinn och överkonsumtion i världen. Kyrkan ska föregå med gott exempel genom att den mat som serveras inom kyrkans verksamhet till största delen ska bestå av vegetarisk kost, vara ekologisk och närproducerad.

Viltvård på kyrkans mark ska ske på ett etiskt, hållbart och respektfullt sätt. Fisket i insjöar och vattendrag på kyrkans mark bör bedrivas på ett sätt som inte motverkar den biologiska mångfalden.

Djuren är levande väsen som betyder väldigt mycket för människors välmående och bidrar till mycket glädje. Vi har som boende på vår jord skyldighet att ta hand om djuren och se till att miljön för dem är god. Vi som människor med ett stort inflytande på djurens liv har ett ansvar att alltid se livet ur deras perspektiv.

Just nu pågår den största utrotningen av arter i mänsklighetens historia. Vi måste ställa om vårt skogsbruk, jordbruk och fiske till att bli hållbart. Då kan vi bevara många djur- och växtarter. Vi vill att krav på hänsyn till biologisk mångfald ska ingå i Svenska kyrkans regelverk för hanteringen av jord- och skogsmark.

## **Solidaritet med kommande generationer**

Svenska kyrkan har sedan lång tid tillbaka arbetat för avskaffandet av kärnvapen. Konsekvenserna av tidigare kärnvapenanvändning är tydliga och manar oss till fortsatt arbete för att påverka organisationer, regeringar och enskilda i dessa frågor. Svenska kyrkan ska vara tydlig i fredsfrågor när det säkerhetspolitiska läget används för att ifrågasätta överenskommelser inom nedrustningsområdet.

Under senare år har barn och ungdomar och många andra, både i vårt land och runt om i världen engagerat sig för klimatfrågor och miljö. Det handlar om att vi måste förändra vårt beteende och vårt sätt att leva nu! Även om vi talar om kommande generationer, så är det vi som lever nu, som tar konsekvenserna och måste agera. Och det gäller inte endast oss människor, utan hela skapelsen. Vi måste ta vetenskapen på allvar och inse att vi är på väg att utrota stora delar av den biologiska mångfalden, vilket får allvarliga konsekvenser för oss idag och för framtiden. I kyrkan talar vi om omvändelse och det är precis det som behövs. Vi kan inte vänta!



## **Barnperspektivet**

Barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020. I vår nomineringsgrupp har vi arbetat för att Svenska kyrkan ska ta barnkonventionen till sig och arbeta med den i allt beslutsfattande och i all verksamhet. Vi vill gärna hänvisa till Jesu exempel, där han lyfter barnperspektivet. Vi tror att det perspektivet skulle få kyrkan att arbeta på nya och mer hållbara sätt.

## **Kulturarvet – byggnader, kyrkogårdar och föremål**

Svenska kyrkan ansvarar för landets största sammanhållna kulturarv. Det handlar om byggnader, kulturhistorisk mark och mycket annat. Förvaltningen av kyrkor, föremål och mark ska ske långsiktigt, skonsamt och antikvariskt sakkunnigt. Miljöerna ska vara öppna för besök och bildning.

Kyrkogårdarna som finns i städerna är viktiga lungor i stadsväven med ett växt- och djurliv som gör dem till skyddsvärda biotoper. Kyrkobyggnader och kyrkogårdar ska inte belysas så att mörkeraktiva djur såsom fladdermöss och pollinerande insekter skräms bort.

Att vårda kulturarvet innebär inte nödvändigtvis att allt ska vara som det alltid har varit. Vi måste använda vår kunskap och utveckla den, satsa på hållbara och nytänkande lösningar när det gäller energieffektivisering och uppvärmningssystem. I första hand ska lokala och förnybara energikällor användas som t.ex. solceller på byggnader.

## **Resande och resursanvändning**

I Svenska kyrkan ska resande och transporter ske på ett miljövänligt sätt, flygresor undvikas helt om detta är möjligt. Som konsekvens av att ta klimatfrågorna på allvar ersätts gamla och fossildrivna fordon med nya som drivs av förnybara bränslen eller fossilfri el.

Ett kretsloppstänkande ska prägla Svenska kyrkan vad gäller inventarier och förbrukningsmaterial. I verksamheten ska kemikalieanvändningen minimeras och endast parfymfria tvätt- och rengöringsmedel användas.

## **Slutord**

Människan är en biologisk, social och andlig varelse som lever i och med skapelsen. Svenska kyrkan ska genom sitt sätt att uppträda och verka i samhället gå före och bidra till den hållbara samhällsutvecklingen. Det ekoteologiska förhållningssättet bör genomsyra kyrkans förvaltning, lärande om skapelsen, det diakonala arbetet, själavården och gudstjänstlivet.

## **Tips och länkar**

Per Larsson: "Skapelsens frälsning, ekoteologi i miljö- och klimathotens tid" (2010).

Biskopsbrevet om klimat: <https://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=1997768> (2014, rev. 2019)

Påve Franciskus: "Lovad vare du" (2015), samt "Om klimathot och ojämlikhet" (2016)

David Attenborough: "Ett liv på vår planet. En vision för framtiden." (2020)

Agestam mfl.: "Planetens & Kärlekens gränser." (2020)